

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Број: 01-02-03-13-260 /11

Р: 06-5; 011-5/11

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА
Одјељења за образовање
за период 1. 1 – 31. 12. 2010. године

Брчко, мај, 2011. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	6
<u>НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ОДЈЕЉЕЊА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ЗА 2010. ГОДИНУ</u>	8
<u>1. УВОД</u>	8
<u>2. ОПШТИ ДИО</u>	8
<u>3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	9
<u>4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2009. ГОДИНУ</u>	9
<u>5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	9
5.1 <u>Руководство и систем интерних контрола</u>	9
5.2. <u>Планирање и извршење текућих издатака</u>	10
5.2.1. <u>Издаци за бруто плате и накнаде трошкова запослених</u>	11
5.2.2. <u>Издаци за енергију</u>	12
5.2.3. <u>Услуге превоза и горива</u>	13
5.2.4. <u>Издаци за набавку материјала</u>	14
5.2.5. <u>Грантови појединцима – стипендије</u>	15
5.3. <u>Планирање и извршење капиталног буџета</u>	16
5.4. <u>Попис имовине</u>	17
<u>6. КОМЕНТАР</u>	18
<u>7. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ</u>	19

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ
ШЕФУ ОДЈЕЉЕЊА
Ризи Чивићу

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију финансијског пословања Одјељења за образовање Владе Брчко дистрикта БиХ (у даљем тексту: Одјељење) за период од 1. јануара до 31. децембра 2010. године (достављеног извјештаја о извршењу буџета за годину која се завршава на дан 31. 12. 2010. године и других законских и подзаконских аката), те ревизију усклађености пословања с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност руководства

Руководство је одговорно за финансијско пословање Одјељења у складу са законским прописима, програмом рада и одобреним позицијама буџета, као и усклађеност цјелокупног пословања с важећим законским и другим релевантним прописима. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање комплетног и ефикасног система интерних контрола за све процесе рада у Одјељењу, те спровођење административних процедура са циљем подизања квалитета пословања и управљања у Одјељењу.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о спроведеној ревизији финансијског пословања. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 40/08), ИНТОСАИ међународним ревизорским стандардима и Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се у разумној мјери, увјеримо о томе да ли је финансијско пословање извршено у складу с важећим законским прописима и одобреним позицијама буџета.

Ревизија укључује испитивања и спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености пословања с важећим законским прописима. Ревизијом су обављена испитивања, тестирања и аналитичке процедуре на одобреним позицијама буџета са извршеним позицијама буџета, као и њихово евентуално прекорачење мимо планираних износа.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше независно ревизорско мишљење.

Квалификација

Спроведеном ревизијом смо утврдили да:

- **Не можемо потврдити да је Одјељење успоставило адекватан систем интерних контрола, с обзиром да сви елементи система нису примијењени на цјелокупно пословање Одјељења, нити је обезбијеђено једнообразно и потпуно функционисање усвојених контролних процедура и активности.**
- **Планирање и исплата повећања бруто плата за наставно особље (у висини 10% полазног основа), одобрено од стране Скупштине Дистрикта приликом усвајања буџета за 2010. годину, извршено је без постојања законског основа у Закону о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.**
- **Издаци за прековремени рад због замјене одсутног наставника – сарадника исплаћивани су без досљедне примјене Закона о државној служби у органима управе и Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу начина попуњавања упражњених позиција, рокова и начина увођења прековременог рада, као и обавјештавања надлежних органа Дистрикта о његовом увођењу.**
- **Набавка уља за ложење за загријавање школа вршена је прије спроведеног поступка јавних набавки што није у складу са Законом о јавним набавкама БиХ.**
- **У реализацији капиталних издатака Одјељење није успоставило динамичко планирање и предузимање потребних активности неопходних за ефикасну и рационалну реализацију одобрених пројеката у прописаним роковима, као и потребан ниво синхронизације и информисања приликом реализације заједничких пројеката.**

Мишљење

По нашем мишљењу, осим ефеката које могу имати напомене дате у квалификацијама, финансијско пословање Одјељења за образовање у току 2010. године, у свим материјално значајним аспектима било је усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора
Томо Возетић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

Главни ревизор
Џевида Хоџић, дипл. ек.

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијског пословања Одјељења у 2010. години, констатовали смо одређене пропусте и неправилности. Ради отклањања истих, дајемо сљедеће препоруке:

Потребно је, ради успоставе цјеловитог система интерних контрола, у свим сегментима пословања утврдити врсте и степен ризика, донијети јасна и конкретна правила и процедуре, утврдити контролне и надзорне поступке и документовати њихово спровођење, како би се обезбиједила примјена законских прописа у извршавању свакодневних послова Одјељења.

Потребно је досљедно спроводити одредбе Правилника о интерној контроли, у дијелу благовременог доношења прописаног упутства ради стварања претпоставки за његову потпуну имплементацију.

Потребно је поступати у складу с чланом 23 ставом 4 Закона о извршењу буџета у 2010. години у дијелу контроле тачности података о извршењу буџета и благовременог предузимања мјера потребних за усклађивање остварених издатака са одобреним средствима.

Потребно је планирање и исплату плата вршити у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Потребно је увођење прековременог рада вршити досљедном примјеном Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ, Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ, у дијелу дужине ангажовања, процедуре о увођењу прековременог рада и благовременог обавјештавања надлежног инспектора.

*Ради обезбјеђења услова за континуитет рада институција Одјељења неопходно је извршити анализу узрока неблаговременог окончања поступака у ранијем периоду, након чега **треба** извршити избор најадекватнијег поступка, те благовремено покретати и спроводити поступке јавних набавки, а саме набавке вршити након завршетка поступка.*

Потребно је успоставити цјеловит систем контроле пријема и потрошње уља за ложење стварањем неопходних техничких претпоставки и имплементацијом донесеног јединственог система праћења и извјештавања на нивоу Одјељења.

Потребно је преиспитати постојећи начин загријавања школских објеката, извршити анализу ефеката коришћења различитих енергената по школским објектима те у складу са резултатима анализа одабрати најекономичније од технички изводивих рјешења.

Потребно је приликом уговарања корекција уговорених цијена успоставити методологију и критеријуме за утврђивање почетне и крајње цијене који ће обезбиједити објективност и праведност у њеном утврђивању, те рационалност у потрошњи буџетских средстава.

Потребно је приликом признавања права на превоз досљедно примјењивати одредбе закона о образовању у дијелу уписног подручја и удаљености мјеста становања од припадајуће школе.

У поступку избора уџбеника прије покретања поступка јавне набавке потребно је активима наставника омогућити увид у садржај издања које ће бити предмет предлога за набавку. Потребно је допунити одлуку о коришћењу уџбеника, дефинисати обавезне рокове употребе уџбеника, утврдити критеријуме о приоритетима у добијању нових уџбеника, успоставити појединачну идентификацију задужених уџбеника по ученицима, као и поступак с пријевременим оштећењем и губитком уџбеника.

Потребно је планирањем набавки намирница обезбиједити континуитет снабдијевања и пружања услуга исхране полазника обданишта а складиштење намирница вршити само у роковима који су краћи од рока употребе.

Потребно је успоставити вођење материјалног књиговодства и дневно документовање утрошка материјала – намирница уз образложења одступања од нормативом утврђених количина.

Потребно је приликом закључивања уговора прецизно дефинисати обавезе стипендиста уз уважавање неусклађености школске и буџетске године, начин и динамику исплате стипендија, као и услове за мировање права или раскид уговора о стипендирању, те их досљедно извршавати.

Приликом планирања и извршавања капиталних издатака потребно је доношење оперативних планова активности потребних за њихову реализацију, како би се повећала ефикасност и рационалност извршења буџета капиталних потреба у законом прописаним роковима.

Потребно је, при реализацији капиталних пројеката у којима учествује више институција Дистрикта, успоставити координацију у дијелу: дефинисања надлежности у контролним активностима, благовременог и потпуног информисања о степену реализације заједничког пројекта и спровођења надзора над намјенским и рационалним утрошком одобрених буџетских средстава.

Досљедно примјењивати одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, у дијелу рокова предвиђених за трошење буџета капиталних потреба.

Потребно је попис имовине планирати и вршити на начин и у роковима прописаним Упутством.

Потребно је извршити идентификацију прималаца уља за ложење и издатих фактура добављача, обезбјеђење буџетских средстава за покриће утврђених издатака и успоставу контролне процедуре којом би се спријечило понављање наведених пропуста у будућем периоду.

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ ИЗВЈЕШТАЈА О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ОДЈЕЉЕЊА ЗА ОБРАЗОВАЊЕ ЗА 2010. ГОДИНУ

1. УВОД

Обавили смо ревизију финансијског пословања Одјељења за образовање за 2010. годину на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 40/08).

2. ОПШТИ ДИО

Одјељење за образовање обавља стручне, административне и остале дужности из надлежности Владе, које се односе на:

- спровођење закона и прописа надлежних тијела и институција БиХ и Дистрикта из области образовања, под надзором и упутствима градоначелника;
- материјално-техничку и кадровску подршку образовним институцијама Дистрикта;
- доношење наставних планова и програма у складу са стандардима модерног, демократског и мултиетничког друштва;
- сарадњу између родитеља и наставног особља;
- спровођење едукативних програма у Дистрикту;
- остале дужности из надлежности овог одјељења у складу са законима и прописима БиХ и Скупштине Брчко дистрикта БиХ или наложене од стране градоначелника.

Унутрашња организација Одјељења је утврђена организационим планом, а ради остварења законитог, ефикасног, благовременог и економичног извршавања свих послова из надлежности Одјељења, постизања потпуне запослености и максималног коришћења њихових стручних квалификација и знања, потпуне одговорности запослених и ефикасног руковођења, систематског унапређивања рада и сарадње са другим органима.

Према Организационом плану и систематизацији радних мјеста у Одјељењу је за вршење послова и задатака предвиђено укупно **989** запослених. На бази просјечног броја запослених током 2010. године Одјељење је имало **924** запослена, што је за шездесет пет (**65**) запослених мање у односу на Организациони план.

За извршење послова из дјелокруга Одјељења за образовање организују се пододјељења – институције:

- Пододјељење за предшколско и основно образовање;
- Пододјељење за средње образовање;
- Пододјељење за заједничке послове;
- Пододјељење за људске ресурсе и запошљавање и
- Педагошка институција.

Одјељење за образовање

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је финансијско пословање Одјељења за 2010. годину, у дијелу планирања и извршења издатака – расхода текућег буџета и буџета капиталних потреба, оцјена система интерних контрола, као и усклађеност пословања са законским и другим релевантним прописима.

Циљ ревизије финансијског пословања Одјељења је да омогући ревизору да, на основу прикупљених доказа, изрази мишљење о томе да ли је финансијско пословање обављено у складу са цјелокупном законском важећом регулативом Дистрикта, као и планираним позицијама буџета. Поред тога ревизија је планирана и извршена са циљем прибављања реалног основа за оцјену да ли су предузете све мјере за намјенско трошење буџетских средстава за сврхе за које је дато овлашћење доношењем буџета, те давања препорука за даљи рад с посебним нагласком на што ефикаснију заштиту јавне имовине и економично трошење јавних средстава путем јачања интерних контрола.

Обим ревизије је утврђен интерним планским документима ревизије. С обзиром да се ревизија обавља испитивањима на бази узорака и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

4. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРЕПОРУКА РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ЗА 2009. ГОДИНУ

На основу препорука из извјештаја о обављеној ревизији финансијског пословања за 2009. годину Одјељење је донијело акциони план реализације препорука проистеклих из извјештаја, број: 37-07-000622/10 од 21. јула 2010. године.

До краја ревидиране године Одјељење је дјелимично испоштовало препоруке из претходног извјештаја у дијелу доношења контролних процедура у контроли електричне енергије, уља за ложење и превоза ученика. С обзиром да су оне донесене у децембру 2010. године нису могле имати утицаја на финансијско пословање у 2010. години.

Одјељење није извршило процјену ризика значајних процеса и трансакција, а самим тим ни донијело процедуре, мјере, активности, носиоце и рокове којима би се ризици у пословању избјегли, елиминисали или смањили на прихватљив ниво.

За неправилности у финансијском пословању из претходне године, које нису до краја отклоњене, дате су препоруке у овом извјештају.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1 Руководство и систем интерних контрола

Радам Одјељења руководи шеф Одјељења, који је као носилац извршне функције члан Владе Брчко дистрикта БиХ. Задужен је за координацију рада Одјељења на спровођењу политике Дистрикта из области образовања у складу са законима и упутствима градоначелника коме је

директно одговоран. Пододјелењима руководе шефови пододјелења, а Педагошком институцијом директор институције, који непосредно организују вршење послова из дјелокруга пододјелења/институције, и они дају упутства и обезбјеђују правовремено и законито обављање послова.

Интерна контрола је до 1. октобра 2010. године регулисана Правилником о интерној контроли Одјелења за образовање, број: 07-052-002394/07 од 3. децембра 2007. године, а 1. октобра 2010. године ступио је на снагу Правилник о интерној контроли број: 02-01.1-001038/10.

Правилником нису обухваћене све активности Одјелења, нису идентификовани ризици у пословању, нити је успостављен цјеловит и ефикасан систем информисања и надзора, што потврђују уочени недостаци и пропусти у дијелу планирања плата наставног особља, обиму и начину коришћења замјене одсутног наставника – сарадника, набавке, евиденције и контроле пријема, потрошње и стања уџбеника и уља за ложење, усаглашавање тачности евиденција о извршењу текућих издатака с Дирекцијом за финансије. Контролне процедуре донесене од стране Одјелења, као и физичке контроле уља за ложење мјерним инструментима не спроводе се једнообразно и у потпуности у свим институцијама.

Новим правилником је у члану 34 прописана обавеза руководиоца органа управе да у року од шездесет (60) дана донесу упутство о примјени овог правилника. Одјелење у прописаном року није донијело потребно упутство.

Уочене неправилности и недостаци указују да Одјелење није успоставило адекватан надзор над функционисањем постојећих прописаних контролних поступака.

Потребно је, ради успоставе цјеловитог система интерних контрола, у свим сегментима пословања утврдити врсте и степен ризика, донијети јасна и конкретна правила и процедуре, утврдити контролне и надзорне поступке и документовати њихово спровођење, како би се обезбиједила примјена законских прописа у извршавању свакодневних послова Одјелења.

Потребно је досједно спроводити одредбе Правилника о интерној контроли, у дијелу благовременог доношења прописаног упутства ради стварања претпоставки за његову потпуну имплементацију.

5.2. Планирање и извршење текућих издатака

Укупни текући издаци планирани су у износу од 33.605.090,53 КМ, а извршени у износу од 33.356.759,98 КМ што чини 99,26% извршења.

Преглед планираних и остварених текућих издатака у 2010. години дат је у табели број 1 у прилогу Извјештаја.

Планирање текућих издатака Одјелења за 2010. годину извршено је подношењем детаљних захтјева за буџет по потрошачким јединицама (школама).

Првобитни буџет текућих издатака одобрен је у износу од 33.906.364,94 КМ. Одјелење је у току године вршило два (2) преусмјеравања средстава, чиме је са грантова појединцима износ од

112.300,00 КМ и набавке материјала износ од 80.200,00 КМ преусмјерен на уговорене услуге 98.600,00 КМ, услуге превоза и горива 56.000,00 КМ, путне трошкове 19.300,00 КМ, комуналне услуге 15.100,00 КМ, текуће одржавање 2.000,00 КМ, те 1.500,00 КМ на услуге платног промета. Амандманима на буџет извршена је корекција – смањење текућих издатака за плате у износу од 634.274,41 КМ, те повећање издатака за материјал и услуге у износу од 333.000,00 КМ, од чега се највећи дио односи на издатке за енергију 197.500,00 КМ, те на услуге превоза и горива 129.500,00 КМ. Ревизијом извршења текућих издатака Одјељења утврђено је да су прекорачени одобрени износи на позицијама доприноси на терет послодавца за 25.041,71 КМ, издаци за текуће одржавање 7.784,69 КМ и унајмљивање имовине и опреме 2.626,65 КМ. Исказана пробијања резултат су неусаглашености у планирању и евидентирању поменутих издатака између Одјељења и Дирекције за финансије Брчко дистрикта БиХ, што указује на непостојање досљедног и континуираног праћења и периодичног усаглашавања евиденција о извршењу текућих издатака, прописаних чланом 23 ставом 4 Закона о извршењу буџета у 2010. години ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" бројеви 1/10 и 61/10).

Потребно је поступати у складу са Законом о извршењу буџета у 2010. години у дијелу контроле тачности података о извршењу буџета и благовременог предузимања потребних мјера за усклађивање остварених издатака са одобреним средствима.

5.2.1. Издаци за бруто плате и накнаде трошкова запослених

Бруто плате и накнаде трошкова запослених планиране су за 986 извршилаца у износу од 25.093.386,13 КМ, а извршене у износу од 24.980.597,36 КМ што чини 99,55% извршења. Детаљан захтјев за плате урађен је на основу 100% попуњености организационог плана уз процјену планираног броја мјесеци за непопуњене позиције и износа од 684.456,00 КМ на име финансирања ангажовања четрдесет три (43) приправника са ВСС, четири (4) приправника са ВШС и тридесет (30) приправника са ССС. Корекција детаљног захтјева за плате вршена је амандманима од 14. јула 2010. године умањењем за износ од 673.949,45 КМ због непопуњавања упражњених позиција у планираном року и повећањем за 140.375,04 КМ по основу планираног пријема приправника. Амандманима на буџет од 23. децембра 2010. године извршено је додатно смањење планираних средстава за бруто плате за 100.700,00 КМ. У оквиру поменутог износа, због примјене линеарног планирања јединственог процента 4% за доприносе на терет послодавца и различите структуре запослених који припадају ПИО ФБиХ, вршено је преусмјеравање средстава између пододјељења и служби.

У оквиру планираних средстава, **одобрених буџетом за 2010. годину** и извршених издатака за плате садржан је и износ додатка на плату за одређене категорије запослених на основу детаљног захтјева за плате у износу 10% полазног основа, без постојања основа у Закону о платама запослених у органима управе Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је планирање и исплату плата вршити у складу са одредбама Закона о платама запослених у органима управе Брчко дистрикта БиХ.

Одлуком градоначелника о реализацији плана запошљавања у управи Брчко дистрикта БиХ за 2010. годину, број: 33-01.1-001451/10 од 3. марта 2010. године није предвиђено запошљавање

наставног особља у 2010. години, а Наредбом градоначелника, број: 05-01.1-002258/10 од 26. новембра 2010. године привремено је обустављен поступак запошљавања свих службеника и намјештеника у органима јавне управе Брчко дистрикта БиХ.

Ревизијом обрачуна и исплата плата утврђена је исплата накнада за прековремени рад у годишњем износу од 336.347,94 КМ на име замјене одсутних радника. Ревизијом појединачних исплата утврђено је да је, осим исплата за замјену постојећих радника који су привремено спријечени у обављању послова, вршена исплата за обављање послова појединих непопуњених радних мјеста у дужем временском периоду.

Чланом 101 Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикту БиХ ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" бројеви 10/08 и 25/08) прописани су услови замјене наставника, стручног сарадника и сарадника у настави у случају привремене спријечености за рад, плаћеног и неплаћеног одсуства, као и утврђивање висине накнаде и максималног рока најдуже три мјесеца.

Чланом 71 Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ", бројеви 28/06, 29/06, 19/07, 02/08, 09/08, 44/08 и 25/09) прописана је обавеза претходног обавјештавања управног инспектора за прековремени рад у периоду дужем од три седмице непрекидно или десет (10) седмица у току године. Ревизијом је утврђено да Одјељење није вршило претходно обавјештавање управног инспектора о увођењу поменутог прековременог рада.

Потребно је увођење прековременог рада вршити досљедном примјеном Закона о државној служби у органима управе Брчко дистрикта БиХ, Закона о образовању у основним и средњим школама у Брчко дистрикта БиХ, у дијелу дужине ангажовања, процедуре о увођењу прековременог рада и благовременог обавјештавања надлежног инспектора.

5.2.2. Издаци за енергију

Издаци за енергију планирани су у износу од 1.285.000,00 КМ, а остварени у износу од 1.256.939,97 КМ, што чини 97,82% извршења. Од оствареног износа на издатке за уље за ложење односи се 901.948,67 КМ, на издатке за електричну енергију 324.775,40 КМ, а за дрво, угаљ и гас 30.215,90 КМ.

Ревизијом фактура за набављено уље за ложење утврђено је да су датуми испоруке на отпремницама знатно ранији од датума завршетка поступка набавке и додјеле уговора што указује да је набавка вршена прије самог завршетка поступка, што је није у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ и чланом 6 Инструкције о поступку набавке робе, обављању услуга и уступању радова у Брчко дистрикту БиХ од 14. децембра 2009. године. Одјељење није обезбиједило једнообразност и потпуност у примјени постојећег правилника у дијелу различитог евидентирања извршених контрола потрошње електричне енергије и уља за ложење од стране појединих школа – институција. Током ревизије дошли смо сазнања да је знатан број котлова за гријање имао првобитну намјену коришћења чврстог горива, те да је доградњом преуређен за течна горива. С обзиром на цијену уља за ложење и годишњи износ издатака, као и чињеницу да

постоје систематизована радна мјеста домара – ложача и потребна инфраструктура за коришћење чврстих горива, нисмо се увјерили у економичност и рационалност постојећег начина загријавања школских објеката.

Ради обезбјеђења услова за континуитет рада институција Одјељења неопходно је извршити анализу узрока неблаговременог завршетка поступака у ранијем периоду, након чега треба извршити избор најадекватнијег поступка, те благовремено покретати и спроводити поступке јавних набавки, а саме набавке вршити након завршетка поступка.

Потребно је успоставити цјеловит систем контроле пријема и потрошње уља за ложење стварањем неопходних техничких претпоставки и имплементацијом донесеног јединственог система праћења и извјештавања на нивоу Одјељења.

Потребно је преиспитати постојећи начин загријавања школских објеката, извршити анализу ефеката коришћења различитих енергената по школским објектима те у складу са резултатима анализа одабрати најекономичније од технички изводивих рјешења.

5.2.3. Услуге превоза и горива

Издаци за услуге превоза и горива планирани су у износу од 2.449.870,00 КМ, а остварени у износу од 2.436.763,08 КМ или 99,46% извршења, од чега се на превоз ученика односи 2.419.718,16 КМ.

Превоз ученика уговорен је након спровођења отвореног поступка и додјелом оквирног споразума у 2009. години. Ревизијом уговора утврђено је да члан 2 Оквирног споразума садржи одредбу годишњег усклађивања цијена на основу промјена цијене дизел горива на основу званичних података из Привредне коморе Брчко дистрикта БиХ – Секције за нафту и нафтне деривате Брчко дистрикта БиХ, без методологије њеног утврђивања. Приликом утврђивања цијене превоза за 2010. годину прибављена је потврда од Привредне коморе Брчко дистрикта БиХ – Секције за нафту и нафтне деривате Брчко дистрикта БиХ која говори о почетној и крајњој цијени једног испоручиоца у Брчко дистрикту БиХ.

Сматрамо да утврђивање корекције цијене горива за 2010. годину примјеном цијене горива од Привредне коморе Брчко дистрикта БиХ није примјерено због тога што се иста заснива на цијени једног испоручиоца у Брчко дистрикту БиХ, без обзира да ли тај испоручилац снабдијева горивом извршиоца услуге и да ли је његова цијена била полазни основ за формирање основне цијене за извршење услуге превоза ученика.

Ревизијом спискова ученика за превоз је такође утврђено признавање издатака за релације које излазе ван уписних подручја, без документовања утврђивања њихове оправданости.

Потребно је приликом уговарања корекција уговорених цијена успоставити методологију и критеријуме за утврђивање почетне и крајње цијене који ће обезбиједити објективност и праведност у њеном утврђивању, те рационалност у потрошњи буџетских средстава.

Потребно је приликом признавање права на превоз досљедно примјењивати одредбе закона о образовању у дијелу уписног подручја и удаљености мјеста становања од припадајуће школе.

5.2.4. Издаци за набавку материјала

Издаци за набавку материјала и ситног инвентара планирани су у износу од 728.530,00 КМ, а остварени у износу од 694.161,69 КМ или 95,28% извршења. Од тога се 366.558,26 КМ односи на набавку уџбеника, 114.418,33 КМ на храну, 86.073,49 КМ на обрасце и папир, 53.454,84 КМ на компјутерски материјал, а 73.656,77 КМ на остали материјал.

Набавка уџбеника започиње избором уџбеника за наставу које предлажу активи наставника у оквиру одобреног каталога уџбеника. У току 2010. године донесена је одлука о одобравању набавке појединих уџбеника ван одобреног каталога. Ревизијом смо утврдили да у моменту избора уџбеника активи нису имали примјерке уџбеника који ће се користити у настави, те су дали препоруке на основу ранијих издања без увида у стање издања које ће бити предмет набавке, тако да долази до ситуација да се набаве уџбеници који у текућем издању не садрже све теме утврђене наставним планом и програмом за поједини предмет или разред.

У поступку избора уџбеника прије покретања поступка јавне набавке потребно је активима наставника омогућити увид у садржај издања које ће бити предмет предлога за набавку.

По завршетку поступка набавке, по испоруци добављача уџбенике комисијски прима директор школе са педагогом и библиотекарком, те праве распоредни налог по одјељењима према исказаним потребама. Разредне старјешине задужују књиге по ученицима и праве реверсе које потписују родитељи ученика. Реверси садрже попис преузетих књига, име ученика и потпис родитеља. Ревизијом је утврђено да реверси не омогућавају идентификацију појединачно преузетих књига нити стање у којем су примљене (нове или коришћене 1 или више година). Због ограничења средстава за набавку уџбеника набављене су једнократне књиге за ниже разреде у 100% износу, а за остале разреде 1/3 од броја уписаних ученика. Набавка књига за енглески и њемачки језик извршена је у износу 1/3 иако су потпуно нове по садржају, те је требало извршити набавку у 100% износу исказаних потреба, уз налажење могућности за мању набавку уџбеника који су у стању да се користе и након три године а чији је број по изјави саговорника значајан.

Одјељење за образовање је 25. јуна 2010. године донијело одлуку о коришћењу уџбеника којом је утврђено да се уџбеници могу користити минимално три године без обавезе ученика да обезбиједи трајност уџбеника нити процедуре поступања у случајевима пријевременог оштећења или уништења књиге.

Подјела уџбеника врши се без утврђене процедуре избора ученика којима ће припасти стари, а којима нови уџбеник.

Потребно је допунити одлуку о коришћењу уџбеника, дефинисати обавезне рокове употребе уџбеника, утврдити критеријуме о приоритетима у добијању нових

уџбеника, успоставити појединачну идентификацију задужених уџбеника по ученицима, као и поступак с пријевременим оштећењем и губитком уџбеника.

Набавка намирница за потребе обданишта „Наша дјеца“ врши се подношењем захтјева за набавку са спецификацијом потребних намирница Одјељењу за образовање најмање три мјесеца прије истека претходног уговора због потреба континуитета у снабдијевању.

Правила о процедури набавке и пријема намирница донесена су 29. јуна 2010. године.

Набавка намирница до доношења правила вршена је испорукама са „Лагер листе ускладиштених намирница“ на дан 31. 12. 2009. године. Увидом у „Лагер листу ускладиштених намирница“ утврдили смо да та листа представља списак уговорених и фактурисаних количина у 2009. години које нису испоручене и преузете на дан 31. 12. 2009. године због немогућности складиштења (мањак простора и рок чувања намирница).

Пријем намирница врши се потписом отпремнице одабраног понуђача од стране економа, која за поједину робу у прилогу садржи увјерења о здравственој исправности.

Пријем се врши 2-3 пута седмично на основу исказаних потреба обданишта које се добављачу достављају унапријед за петнаест (15) дана. Обданишта воде дневну евиденцију присуства полазника – дјецe на основу чега планирају потребан број obroка.

На основу **Јеловника** и норматива намирница врши се требовање материјала из складишта у кухињу осим зачина који се издају у фабричким паковањима за дужи период.

Ревизијом смо утврдили да није документовано дневно требовање и утрошак материјала по нормативима иако потребане количине углавном одговарају бројном стању и јеловнику за поједине дане.

Обданиште није успоставило вођење материјалног књиговодства (аналитичке евиденције по материјалима) него на бази помоћне евиденције сачињава периодични преглед утрошка и доставља га Дирекцији за финансије која збирно – финансијски раздужује стање залиха.

Потребно је планирањем набавки намирница обезбиједити континуитет снабдијевања и пружања услуга исхране полазника обданишта а складиштење намирница вршити само у роковима који су краћи од рока употребе.

Потребно је успоставити вођење материјалног књиговодства и дневно документовање утрошка материјала-намирница уз образложења одступања од нормативом утврђених количина.

5.2.5. Грантови појединцима – стипендије

Издаци за стипендије редовним студентима планирани су у износу од 592.700,00 КМ а остварени **589.600,00 КМ** што представља 99,48% извршења.

На основу одлуке Владе Дистрикта, број: 02-01.2-0007236/10 од 3. јуна 2010. године Одјељење је расписало јавни конкурс за додјелу стипендија редовним студентима за период од 1. јануара 2010. до 31. децембра 2010. године. Конкурсом је предвиђена додјела 120 стипендија, од чега се осамдесет шест (86) стипендија додјељује студентима друге и старијих година студија, четири стипендије студентима прве године (претходно проглашеним ученицима генерације у средњим школама Дистрикта) и тридесет (30) стипендија студентима дефицитарних занимања. Након завршеног конкурса закључени су уговори о додјели 109 стипендија које се односе на: двадесет

(20) стипендија за дефицитарна занимања, три (3) за ученике генерације и осамдесет шест (86) за другу и старије године студија.

Ревизијом реализације закључених уговора о стипендирању утврђени су сљедећи недостаци:

- исплата стипендија за поједине кориснике вршена је збирно за одређени број мјесеци супротно одредбама уговора које дефинишу мјесечну исплату;
- утврђивање обавеза стипендиста извршено је без узимања у обзир одступања школске од буџетске године;
- због недовољног прецизирања поступка у случају кашњења достављања доказа о редовном упису у наредну годину Одјељење не врши досљедну примјену члана III уговора (раскид уговора).

Потребно је приликом закључивања уговора прецизно дефинисати обавезе стипендиста уз уважавање неусклађености школске и буџетске године, начин и динамику исплате стипендија, као и услове за мировање права или раскид уговора о стипендирању, те их досљедно извршавати.

5.3. Планирање и извршење капиталног буџета

Капитални издаци у 2010. години планирани су у износу од 2.173.907,61КМ, а остварени у износу од 72.411,95КМ или 3,33% извршења.

Преглед планираних и остварених капиталних издатака дат је у табели број 2 у прилогу Извјештаја.

Ревизијом извршења капиталних пројеката по годинама утврђен је релативно низак степен извршења пројеката што указује на пропусте у планирању и благовременом покретању активности неопходних за реализацију сложенијих пројеката.

Такође, уочено је одсуство синхронизације активности приликом реализације капиталних пројеката који се планирају и извршавају са више институција Дистрикта које се огледа у недовољној информисаности и надзору над реализацијом пројекта реконструкције и уређења анекса ЈУ Економска школа који се суфинансирају средствима Канцеларије за управљање јавном имовином Брчко дистрикта БиХ (носилац пројекта).

У 2010. години реализована су средства буџета капиталних потреба из 2007. године у износу од 722.682,31 КМ, што је у супротности с чланом 6 Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 34/08).

Приликом планирања и извршавања капиталних издатака потребно је доношење оперативних планова активности потребних за њихову реализацију, како би се повећала ефикасност и рационалност извршење буџета капиталних потреба у законом прописаним роковима.

Потребно је, при реализацији капиталних пројеката у којима учествује више институција Дистрикта, успоставити координацију у дијелу: дефинисања надлежности у контролним активностима, благовременог и потпуног информисања о степену реализације заједничког пројекта и спровођења надзора над намјенским и рационалним утрошком одобрених буџетских средстава.

Доследно примјењивати одредбе Закона о буџету Брчко дистрикта БиХ, у дијелу рокова предвиђених за трошење буџета капиталних потреба.

5.4. Попис имовине

Попис основних средстава, ситног инвентара и залиха Одјељења на дан 31. 12. 2010. године извршила је комисија именована Одлуком број: 05-07-002354/10 од 10. децембра 2010. године, на основу Упутства о раду пописних комисија и обављању пописа средстава, потраживања и обавеза ("Службени гласник Брчко дистрикта БиХ" број 30/08 од 18. јула 2008. године).

Извјештај о попису сачињен је 17. фебруара 2011. године, што није у складу с чланом 7 Упутства којим је прописан рок 15. јануар наредне године.

Пописом потраживања за авансе Одјељења утврђен је износ од 34.001,10 КМ уплаћен добављачу „Лора“ д. о. о. Буквик за набавку уља за ложење за 2007. годину. Сравњењем са добављачем утврђено је да је аванс у потпуности искоришћен испорукама робе. Одјељење до момента завршетка ревизије није извршило идентификацију прималаца за уље за ложење по основу извршених испорука и издатих фактура од добављача.

Потребно је попис имовине планирати и вршити на начин и у роковима прописаним Упутством.

Потребно је извршити идентификацију прималаца уља за ложење и издатих фактура добављача, обезбјеђење буџетских средстава за покриће утврђених издатака и успоставу контролне процедуре којом би се спријечило понављање наведених пропуста у будућем периоду.

6. КОМЕНТАР

Одјељење се у законском року изјаснило на нацрт извјештаја о ревизији финансијског пословања у периоду 1. 1 – 31. 12. 2010. године дописом број: 13-002221/11 од 27. маја 2011. године.

Одјељење је у потпуности прихватило налазе и препоруке из нацрта извјештаја, тако да он без корекција постаје коначан извјештај.

Тим за ревизију

Сафет Нишић, дипл. ек.

Амра Илић, дипл. ек.

7. ПРИЛОЗИ ИЗВЈЕШТАЈА О РЕВИЗИЈИ

Табела број 1: Преглед планираних и остварених текућих издатака у 2010. години

Екон. код	Назив економског кода	Остварено 2009. г.	План буџета 2010. г.	Прерас-подјела	Ребаланси	Одобрени буџет	Извршење 2010. г	Индекс %	
								9/8	9/2
1	2	3	4	7	8	9	10	11	12
611000	Плате и накнаде трошкова запослених	22.967.023,12	25.670.362,84	0,00	-576.994,71	25.093.368,13	24.980.597,36	99,55	108,77
611100	Бруто плате и накнаде	22.666.947,01	25.351.412,84	0,00	-582.869,49	24.768.543,35	24.672.738,40	99,61	108,85
611200	Накнаде запосленима	300.076,11	318.950,00	0,00	5.874,78	324.824,78	307.858,96	94,78	102,59
612100	Доприноси на терет послодавца	914.899,86	1.046.260,10	0,00	-57.279,70	988.980,40	1.014.022,11	102,5	110,83
613000	Издаци за материјал и услуге	6.516.144,26	6.484.742,00	112.300,00	333.000,00	6.930.042,00	6.772.540,51	97,73	103,93
613100	Путни трошкови	92.213,41	68.512,00	19.300,00	0,00	87.812,00	79.738,40	90,81	86,472
613200	Издаци за енергију	1.171.624,36	1.087.500,00	0,00	197.500,00	1.285.000,00	1.256.939,97	97,82	107,28
613300	Издаци за комуналне услуге	317.099,69	347.250,00	15.100,00	21.000,00	383.350,00	359.466,14	93,77	113,36
613400	Набавка материјала	745.514,01	823.730,00	-80.200,00	-15.000,00	728.530,00	694.161,69	95,28	93,112
613500	Издаци за услуге превоза и горива	2.196.769,10	2.264.370,00	56.000,00	129.500,00	2.449.870,00	2.436.763,08	99,46	110,92
613600	Унајмљивање имовине и опреме	0,00	0,00	0,00		0,00	2.626,65	0	
613700	Издаци за текуће одржавање	337.891,04	278.250,00	2.000,00	0,00	280.250,00	288.034,69	102,8	85,245
613800	Издаци за осиг., банк. услуге и услуге платног промета	440,70	60.460,00	1.500,00	0,00	61.960,00	61.066,26	98,56	13857
613900	Уговорене услуге	1.654.591,95	1.554.670,00	98.600,00	0,00	1.653.270,00	1.593.743,63	96,4	96,322
614200	Грантови појединцима	530.800,00	705.000,00	112.300,00	0,00	592.700,00	589.600,00	99,48	111,08
	Укупно текући издаци	30.928.867,24	33.906.364,94	0,00	-301.274,41	33.605.090,53	33.356.759,98	99,26	107,85

Табела број 2: Преглед планираних и остварених капиталних издатака у 2010. години

Редни број	Година одобрења	Планирано	Извршено до 2010. г.	Извршено 2010. г.	% извршења	
					2010.г	Укупно
1	2007.	2.456.233,14	1.611.342,80	722.682,31	29,42%	95,02%
2	2008.	2.122.051,68	1.160.520,76	462.200,97	21,78%	76,47%
3	2009.	2.126.148,17	148.244,60	696.281,42	32,75%	39,72%
4	2010.	2.173.907,61	0,00	72.411,95	3,33%	3,33%
Укупно 2007–2010. г.		8.878.340,60	2.920.108,16	1.953.576,65	22,00%	54,89%

